

**«№ 10 «Игілік» жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық
мемлекеттік мекемесінің психологиялық қызмет
бойынша 2021-2022 оқу жылының
жылдық жұмыстарының есебі**

Психологиялық қызметтің мақсаты – орта білім беру ұйымдарында білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, қолайлы әлеуметтік–психологиялық жағдай жасау және білім беру үрдісінде қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету

Міндеттері:

- білім алушылардың тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;
- білім алушыларға ақпараттық қоғамның жылдам дамуында олардың табысты әлеуметтенуіне психологиялық жәрдем көрсету;
- тұлғасын психологиялық-педагогикалық зерделеу негізінде әрбір білім алушыға жеке тұрғыдан ықпал ету;
- психологиялық диагностиканы жүргізу және білім алушылардың шығармашылық әлеуетін дамыту;
- психологиялық қиыншылықтар мен білім алушылардың проблемаларын шешу бойынша психологиялық түзету жұмыстарын жүзеге асыру;
- психологиялық проблемаларды шешуде және оқу-тәрбие жұмыстарының қолайлы әдістерін тандауда ата-аналар мен педагогтарға консультациялық көмек көрсету;
- білім беру үдерісі субъектілерінің психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін көтеру.

Психологиялық қызметтің 2021-2022 оқу жылының жылдық жоспарына сүйене отырып, қыркүйек айында диагностикалық бағыты бойынша оқушылардың психологиялық –картасын, үйде оқытылатын оқушылар, түзету сыныптарына мінездеме дайындаудан басталды, оқушылар туралы мәлімет жинақталып, арнайы папка арналды.

Әлеуметтік бағыт бойынша ПМПК шешімімен «Үйден оқытылатын», Түзету сыныптарындағы оқушылар есепке алынып, жеке карталары жасақталады. Жыл бойы түзету және дамыту жұмыстары жүргізіледі. Аудандық білім бөліміне өзіміз жайлы мәлімет жазылып тапсырылды.

Қыркүйек айында мектеп қабырғасына қабылданған 1-сынып оқушыларын мектепке бейімделу жағдайын анықтау үшін зерделеу жұмыстары жүргізілді. Нәтижесінде бейімделуі әлі де қиын оқушылар. Бұл оқушылардың даму деңгейі туралы сынып жетекшілер тарапынан, психологиялық қызмет тарапынан жұмыстар жүргізіліп, сынып жетекшілерге, жеке ата-аналарға кеңестер, ұсыныстар берілді.

5 сынып оқушыларының бастауыш буыннан орта буынға бейімделу кезеңінің жағдайын зерттеу жүргізілді. «Мұғалім оқушы көзімен» сауалнамасы алынып, әлі де бейімделу үстіндегі оқушыларға жүргізілген әрбір әдістемені талдап, анықталған нәтиже бойынша сынып жетекшілер мен пән мұғалімдеріне ұсыныстар берілді. Оқушыларға бесінші сыныпқа бейімделуіне жаттығулар мен ойындар жүргізілді.

Аутодеструктивті мінез құлықты оқушылардың тәуекел топтарын анықтау мақсатында «Бес терек» жобасы бойынша «Кабинеттік талдау» жүргізіліп, анықталған оқушылар тәуекел тобының жасы-37 оқушы, сары-8 оқушы, қызыл 1 оқушы деңгейінде анықталды. Балалардың психологиялық ахуалын жақсарту мақсатында мұғалімдерге жаднамалар, кеңестер берілді. Оқушылармен жеке, топтық түзету, кеңес беру, кездесу, әңгімелер жүргізіліп, бақылау жасалынды. Қарым-қатынас реттеу мақсатында психологиялық сабақтар жүргізілді.

Ерте жүктіліктің алдын алу бойынша 9-11 сынып оқушы қыздарымен «Жыныстық өмір деген не және ерте жүктіліктің алдын алу» жөнінде баяндама оқылып, кеңестер берілді. Қыздармен әңгімелессе отырып, тәрбие мен тәртібін, ар-намысын, пәктігін, сұлулығын жоғары қоя біліп, жұрт алдында абыройлы болуға тәрбиелеу. Салауатты өмір салтын ұстанып, қалыптастырудағы ой өрісін дамыту, зиянды әрекеттерге еліктеудің, қызығудың өмірлеріне қауіп тудыратынын ескерту. Қыздардың жеке гигиенасы, мектептегі тәртіп, сабаққа қатысуы туралы айтылды.

Дарынды оқушылармен үлгерімі төмен оқушылардың тізімдері алынды.

Қазан айында аутодеструктивті мінез құлықтың алдын алу яғни, «Бес терек» жобасы аясында 5-7 сынып оқушыларынан «Менің отбасым», 8-9 сыныптар «Менің ең жақын досым», 10-11 сыныптар «Менің арманым» тақырыптарында эсселер алынды. Эссе жазу жұмысы бойынша сынып жетекшілер қорытынды жасап, оқушылардың өмір сүруге деген көз-қарастарының позитивті екендігін нақтылап көрсетіп өтті.

Құқықбұзушылықтың алдын алу сауалнамасы жүргізіліп, нәтижесінде оқушылар арасында ешқандай келеңсіздіктің орын алмағандығы анықталды.

Зорлық-зомбылықтың алдын алу мақсатында 8-сыныптар оқушыларымен «Оқушылардың қарым-қатынас дағдыларын дамыту», «Жақсы көңіл-күй – жан тыныштығы» тақырыптарында тренинг сабақтары жүргізілді. 10-11 сынып оқушыларымен «Мен өмірге құштармын» тренингі жүргізілді.

9-10-11 сынып оқушылары арасында «Аутодеструктивті мінез-құлық және ерте жүктіліктің, отбасында зорлық-зомбылықтың алдын алу» жиналыс- кеңес болып оқушыларға бағыт-бағдар берілді. Осы сыныптар арасында ДТЖО-ның және мектеп инспекторларының қолдауымен жиналыс, түсіндірме жұмыс, кеңес беру жұмыстары ұйымдастырылып өткізілді. "Кибербуллинг және біз Буллингке қарсымыз" тақырыбында әңгіме-сұқбат жүргізді. «Отбасы, ата-ана», «Достық», «Әлімжеттік не екенін білесің бе?» тәрбиелік мәні бар видеороликтер көрсетілді. Оқушыла видеодан алған әсерлерімен бөлісіп, өз ойларын айтып өтті.

18 – 22 қазан аралығында «Жарқын болашақ иесі – бүгінгі жас маман» тақырыбында психологиялық апталығы өткізілді. Мектепішілік бұйрық шығып, іс-шара түзілді. Іс-шара бойынша 18-қазан күні апталық салтанатты түрде ашылды.

Мектеп оқушылары арасында құқықбұзушылықтың алдын алу мақсатында «Сыпайылық күні» тақырыбында тренингтер, жақсы қарым-қатынасты арттыратын ойындар өткізіліп, бір-біріне ізгі тілектерін жеткізді.

9-11 сынып оқушылары арасында «Нұрға бөлену» тақырыбында қабырға газетін шығарып, оны талқылап, талдау жұмыстары жүргізілді. «Қақпан», «Сенімділік», «Амандасу» тақырыбында тренингтер өткізіліп, оқушының тренингтен алған әсерлерімен бөлістік.

«Жарқын болашақ иесі – бүгінгі жас маман» тақырыбында психологиялық тренинг жоғарғы сынып оқушылары мен жас мамандарға жүргізіліп, оларға құнды кеңестер берілді. ҰБТ-ге қатысты пікірлер мен кеңестер айтылды.

«Әдемі езу» үзіліс кезінде мектеп ішінде «Көңілді фотограф» жұмыс істеді. Қорыта келген апталық жоғары дәрежеде өткізілді. Оқушылар мен ұстаздарға көтеріңкі көңіл-күй сыйланды. Оқушылардың бір – біріне деген қарым – қатынасы нығая түсті.

Пед кеңесте жасөспірімдер арасындағы аутодеструктивті жағдайлардың алдын алу мақсатында мұғалімдерге «Бес терек» жобасы кеңінен талқыланып, түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Атқарылған жұмыстар бойынша есеп берілді. Мектепте ұстаздар мен оқушылар арасында жақсы қарым-қатынасты арттыру жайында ұсыныстар мен кеңестер берілді.

Қараша айында «Бестерек» жобасы бойынша облысқа «Кабинеттік талдау» нәтижелері бойынша сандық мәліметтер жіберілді. Далалық зерттеу бойынша мына әдістемелер 1-4 сыныптар аралығында «Отбасы суретін», 5-11 сыныптарға «Үй, адам, ағаш» проективті әдістемелері алынды. Жоғары және орта буын оқушылар арасында аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу бойынша «Өз көңіл – күйінді қалай басқаруға болады?» видеороликтер көрсетілді.

Аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу бойынша ата-аналар мен мектеп ұжымына кеңестер берілді, «Ұлт боламын десең, ұл – қызынды тәрбиеле» видеороликтер көрсетіліп, кеңестер берілді.

8-11 сынып оқушы қыздарына ерте жүктіліктің алдын-алу бойынша «Ерте жүктіліктің жасырын жақтарын білесіңбе?» видоролик көрсетіліп, түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Келес ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінен тапсырмалар келіп 8-11 сынып оқушыларына «Отбасы қобалжуы», «Аутодеструктивті мінез-құлықты анықтау мақсатында «Светафор» әдістемелері алынып нәтижелері Келес ауданының адами әлеуетті дамыту бөліміне тапсырылды.

2021жылдың 25 қараша мен 10 желтоқсан аралығында «Зорлық зомбылыққа қарсы 16 күн» бойынша іс - шара ауданнан келіп, мектепшілік бұйрық пен іс-шара жасалынып бекітілді. 30.11.2021ж «Зорлық зомбылыққа қарсы 16 күн» іс-шараның ашылуына мектеп әкімшілігімен бірлесіп өткізілді.

«Зорлық зомбылыққа қарсы 16 күн» іс-шарасының жоспарына байланысты «Зорлық зомбылықсыз балалық шақ» атты 7-11 сынып оқушыларына тренингтер жүргізілді. Ата-аналарға «Отбасымызда зорлық-зомбылыққа жол жоқ» тренингтер өткізіліп, мұғалімдерге түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Желтоқсан айында «Бестерек» жобасы бойынша 5-11 сынып оқушыларына «Психологиялық сауалнама», «Аяқталмаған сөйлемдер» әдістемелері алынды. Алынған әдістемелер бойынша анықтамалар жазылды.

Зорлық- зомбылықтың алдын алу бойынша «Балаңызбен дос сырлас бола білесізбе?» ата-аналарға түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Жас мамандарға «Сабақта кездесетін қиындықтарды жеңу жолдары» лекция өткізілді.

ҰБТ –ға 11 сынып оқушыларымен «Мен өмірді тандаймын» тақырыбында жаттығулар мен тренингтер жүргізілді. Мұғалімдерге кеңестер берілді.

«Өмір бумеранг», «Жақсылық жақсылықпен қайтады» видеороликтер, кеңестер, тренингтер жүргізілді. «Өз бақытымыз, өз қолымызда» оқушыларға түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Түзету – дамыту тобына танымдық процестерге және зейінді дамыту, түзету «Шатасқан сызықтар», «Баспалдақ», «Моншақ әдістемесі» оқушылардан алынды, динамикалары анықталды, түзету жұмыстары жалғасады.

Үйде оқытылатын оқушылармен ай сайын хабар алынып, көңіл-күйіне мән берілді, отбасындағы қарым-қатынастарына кеңестер берілді.

24.12.2021жыл күні мектептебімізде информатика пән мұғалімдеріне аудандық семинар қойылған. Сол семинарда педагог-психологтар «Жақсы көңіл – күй жан тыныштығы» атты тренинг информатика пән мұғалімдеріне жүргізілді.

Тәуекел топтағы оқушылармен жеке кеңестер, түсіндірме жұмыстары мен топтық тренингтер жүргізілді.

Әскер қатарына шақырылатын ұл балалардың мінезін, темперамент типін анықтап, олармен әңгіме, кеңестер жүргізіліп, мінездеме жазылды.

Қаңтар айында Жас мамандармен “Жарқын болашақ иесі-бүгінгі жас маман” тақырыбында тренинг өткізіліп, психологиялық кеңес берілді. Жоғары және орта буын оқушылар арасындағы зорлық-зомбылықтың алдын алу бойынша оқушылардан анонимді сауалнама алынды. Жоғары сынып оқушыларымен зорлық – зомбылықтың алдын алу бойынша «Балаңызбен дос, сырлас бола білесізбе?» тақырыбында видеоролик көрсетіліп, кеңестер берілді. Ата-аналар пікірлерін айтып, өз ойларымен бөлісті.

Ерте жүктіліктің алдын алу бойынша қыздар жиналысы өткізіліп, «Қызды қырық үйден тыю» шағын лекция, жадынама тарқатылды. Түсіндіру жұмыстары жүргізіліп, кеңестер берілді.

Әскери шақырушыларды медициналық көріктен өткізуге апарылды. ОЖСБ, ҰБТ психологиялық дайындық жұмыстары жүргізіліп әліде жалғасын табуда. Мектебімізде 28.01.2022 жылы «Жасөспірімдердің аутодеструктивті мінез-құлықтарының алдын алу» тақырыбында тәрбие орынбасарларының аймақтық семинары болып өтті. Семинар барысында педагог-психолог Сулейманова Жазира «Өмір және уақыт – сен маған қымбатсың» тақырыбында керемет көңіл-күй сыйлайтын тренинг өткізді.

Ақпан айында 9 – 11 сынып оқушыларына арналған Д.Голлондтың «Мамандыққа икемділікті анықтау» тест жұмысы алынды.

Кәсіби бағыт-бағдарға байланысты «Мамандық таңдауда қателесуге бола ма?» атты психологиялық тренинг сабақ өткізілді. Мақсаты: Болашақ мамандық және оқу бағдарын таңдауда көмектесу, мамандық әлемі және оның ерекшеліктері туралы дүниетанымын кеңейту, мамандықтар туралы көзқарасын дамыту, алдағы уақытта мамандық таңдауда дұрыс жолда болуына себепкер болу. «Кәсіптік бағыт-бағдар» беру жайында видеоролик көрсетілді.

Діни экстремизмнің алдын алу бойынша 9- 11 сыныптар арасында анонимді сауалнама алынды, алдын алу бойынша кеңес беріліп, видеороликтер көрсетіліп, түсіндірме жұмыстары жүргізілуде.

Бастауыш сынып оқушылармен сабаққа зейінін арттыруға арналған ойын, жаттығулар өткізілді.

«Интернеттің пайдасы мен зияны» жайында оқушыларға түсіндіріп, видеороликтер көрсетілді. Ата-аналарына түсіндірме жұмыстары жүргізіліп кеңестер беріліп, пайдасыз сайттар, ойындар жайлы жадынамалар таратылды.

Наурыз айында 2-11 сынып оқушылары арасында аутоагрессияның алдын алу бойынша «Сезімнің әшкі әлемі», «Еркін бала» тренингтері жүргізілді.

Бітіруші сынып оқушылармен «ҰБТ-ға арналған мотивация» беріліп, видеороликтер көрсетілді, «ҰБТ –ға сенімділігінді арттыр» кеңестер берілді. Құқықбұзушылықтың алдын алу мақсатында «Телефонға тәуелділік» тақырыбында видеороликтер көрсетілді.

Жалпы ата-аналар жиналысы жасалынып, баяндама оқылды.

18.03.2022 жылы күні №9 «Көлтоған» жалпы орта мектебінде педагог-психологтармен өткізілген аудандық «Бала психологиясын дамытуда ата-ананың рөлі» тақырыбында өткізілген аудандық тәжірибе алмасу семинарында «Ұжымдастық қарым – қатынас» тақырыбында өткізген тренингі керемет көңіл – күй сыйлап, көпшіліктің көңілінен шығып, педагог-психолог Ж. Сулейманова тренинг өткізді.

Сәуір-мамыр айларында 5-11 сыныптар аралығында аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу бойынша видеороликтер көрсетілді. Көңіл-күйін көтеретін тренингтер өткізілді.

«Отбасындағы әлеуметтік психологиялық реттеу және нығайту жолдары» 5-11 ата-аналармен жиналыс видеороликтер көрсетіліп, тренингтер өткізілді, кеңес беру түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

9-11 сыныптар мен орта буын оқушылары арасында қобалжуының алдын алу бойынша видеороликтер көрсетіліп, түсіндіру жұмыстары жүргізілді, сауалнамалар алынды.

«ҰБТ-ға дайындалудың тиімді жолдары тақырыбында» бітіруші сыныптарға кеңестер берілді, тренингтер өткізілді, мотивация беретін лекциялар оқылды.

«Зорлық-зомбылықсыз балалық шақ» тақырыбында 5-11 сыныптар арасында анонимді сауалнамалар алынып, есебі аудандық білім бөліміне тапсырылды.

Мектепшілік мерекелер мен іс-шараларға үнемі қатысып, бақылау жасалынды.

Қорыта келе жүргізілген психологтар жұмыстары жылдық жоспарға сай жүзеге асып келді. Жүргізілген жұмыстар уақытында қорытындыланып педкеңестерде таныстырылып отырды.

Мектеп педагог-психологы: Ж. Сулейманова